

OBĚŽNÍK

České katolické misie

Ročník XXVII

Paříž

Číslo 5

Otec biskup Jaroslav Škarvada

říjen - listopad 1996

O DUCHOVNÍM POVOLÁNÍ

Moje povolání začalo tím, že jsem začal věřit - ale ne nějak teoreticky a školsky, nýbrž hluboce, existenciálně, životně věřit, že v eucharistii je opravdu přítomen živý Kristus. Ten, co za mne umřel na kříži, ten, co vstal z mrtvých, co sedí po pravici Otce. Na začátku jsem se ostýchal, ale nemohl jsem jednat jinak, chtěl-li jsem být věrným sám sobě : začal jsem denně chodit před školou na mši svatou. Pak mne chytila za srdce evangelia, která jsem si opatřil - a už jsem si svůj život nemohl představit jinak než ve službě Kristově. Nepochybně k tomu existují také objektivní předpoklady, buď je třeba mít krev revolucionáře anebo lidumila, já se například původně chtěl stát lékařem. Především je ale třeba, aby mladý člověk měl srdce nezkažené, otevřené ideálům, aby chtěl nějak pomoci společnosti a bližnímu. Unudění mladí starci, jak je někdy vyrábí dnešní konzumní společnost, jsou pro toto povolání ztraceni. To je asi zčásti i důvod úbytku povolání na Západě. (...) Pamatuji se, že když už jsem se chtěl stát knězem, jako normální chlapec jsem se snažil vše si dobře ověřit. Pozoroval jsem kněze, které jsem potkával, zkoumal jsem je, zda jsou upřímní, zda jsou šťastní. Zda je opravdu možné žít v celibátu. Zkrátka, zda se nespálím. A měl jsem to štěstí, že jsem potkal kněze dobré, kněze, kterým jsem mohl opravdu důvěřovat. (...) Celibát samozřejmě není maličkost a díky Pánu Bohu, že jsem si toho byl od začátku vědom. Myslím, že kdyby se byl Bůh nestal člověkem, nebylo by ani možné zvolit si celibát ; jen v Ježíši Kristu se nám přiblížila ta láska, pro kterou stojí za to dát všechno. Celibát neznamená zřít se lásky - to by bylo přímo proti Bohu, který je láska - znamená to spíše před tou největší a nejkrásnější láskou, která je možná na tomto světě, dát přednost lásce, která není z tohoto světa a tím se stát jejím autentickým svědkem. Dnešním mladým lidem dělá velkou potíž závazek na celý život, ať je to celibát nebo nerozlučné manželství. Děsí je ta neodvolatelnost. Ale nepatří právě ta neodvolatelnost k lidské lásce? Neslibují si zamilovaní všech dob právě lásku navěky? Mladý člověk cítí z takového neodvolatelného rozhodnutí přirozený strach, ale na druhé straně ho přitahuje právě ta jeho bezedná hloubka. (Kráčeno)

Radio Vaticana 24. 3. 1972

Deskový obraz (1365 - 1367)

Mistr Theodoric

O NAŠÍ CÍRKVI

Když jsem přijel do Prahy poprvé na Vánoce 1989, to byla jiná nálada, ono k nadšení dnes moc důvodů opravdu není. Ale já to přesto nevidím černě, naopak. Setkal jsem se s tolika dobrými a milými lidmi... Jistě, jednou mi kdosi řekl, že to je profesionální deformace, že za mnou chodí jen ti dobří, ale že časem poznám i ty druhé. Je to možné, ba skoro jisté, ale ti dobří tam jsou a patří k tomu zázraku, za který bychom měli stále ještě na kolenu děkovat. (...) V dějvicckém semináři uspořádali "Den otevřených dveří". Seminář ovládli kluci z celé arcidiecéze, většinou ministranti, kteří si dům chtěli prohlédnout. Byli jiní než kluci italsí. S těmito jsem se mohl ztotožnit, viděl jsem sám sebe, jak kdysi Pán Bůh volal i mě - a tak jsem se upřímně modlil, aby i oni, pokud je Pán opravdu volá, došli k svému cíli. (...)

Naši krajané v cizině - to je nyní osten v mém srdci. Většina v zahraničí zůstává a já je v žádném případě nechci opustit, cítím za ně stále odpovědnost. Snažíme se dělat co můžeme, organizujeme pro ně alespoň občasná setkání a duchovní obnovy. Potřebujeme misionáře - kde je však vzít, když z našich největších bolestí je katastrofální nedostatek kněží? Přesto neztrácím optimismus : Což Pán Ježíš není s námi? (Kráčeno)

Radio Vaticana 2. 12. 1991

Z knihy Jaroslava Škarvady "Z archivu pastýře exulantů".
V r. 1996 vydalo Karmelitánské nakladatelství Kostelní Vydří.

Vážený Otče biskupe,
z Vaší návštěvy u nás v Paříži
jsme měli upřímnou radost. Udělal jste si na nás čas přes to, že jste vytižen svými povinnostmi doma, přes nepohodlí cestování a přes to, že naše společenství není příliš početné. Vaše přítomnost a pomoc byla pro nás potřebná nejen vzhledem k našemu postavení k pařížskému arcibiskupství, ale stala se pro nás i povzbuzením, jehož jsme potřebovali.

Z dopisu Famí rarity České katolické misie v Paříži Otci Škarvadovi.

Zajímavosti z domova i ze světa

■ 12. května 1996 oslavil mons. REVES, ředitel Slovenské katolické misie v Paříži své 85. narozeniny. (*Dodatečně blahopřeje a zdraví i Česká KM v Paříži*). Za celoživotní službu Církvi i za nepřerušenu duchovní vazbu se Slovenskem, zaslali Otcí Revesovi děkované uznání I. Hudec, ministr kultury a M. Kováč, prezident SR. (*K tomu poznámka "Oběžníku": Jiný kraj, jiný mrav*)

■ V katedrále sv. Petra a Pavla v Brně přijal dne 22. června 1996 svátost Kristova kněžství Ing. Pavel Kopeček.

■ Sběrka Bohuslava Reynka *Had na sněhu - Le serpent sur la neige* je už druhou knihou, kterou vydává sdružení Romarin z Grenoblu. Sběrka básní v próze jednoho z našich velkých básníků tohoto století vychází v dvojazyčné česko-francouzské verzi, paralelní francouzský překlad je od X. Galmiche. Kniha má 256 stran, text je doprovázen linoryty B. Reynka. Zájemci si ji mohou objednat do 30. 11. u M. René Roy 27, chemin de l'Eglise, 38240 Meylan. Cena 110 Frs + 20 Frs poštovné. Šeky na jméno : "*Romarin - Les amis de Suzanne Renaud et Bohuslav Reynek*".

■ Od 23. října 1996 do 3. března 1997 se v CENTRE GEORGES POMPIDOU (salle Garance) promítá celkem 150 českých a slovenských filmů natočených v rozmezí let 1924 - 1987. Všechny filmy jsou v původním zvukovém záznamu, opatřeny podtitulky ve francouzštině. Vstupné 20 a 27 Frs.

■ České demokratické spolky v Paříži (Sdružení čsl. dobrovolníků, Sokol de Paris, L'Amitié Franco-Tchéco-Slovaque a Česká katolická misie) se znepokojením konstatovaly, že po ukončení stavebních úprav průčelí budovy konzulátu ČR v Paříži, rue Bonaparte, byl odstraněn kamenný reliéf českého lva se znakem Slovenska, dílo českého sochaře *Jana Vlacha* z r. 1947. Proto dopisem požádaly velvyslance ČR v Paříži Dr. P. Loma o sdělení, jaké jsou záměry s jeho budoucím umístěním. Z dopisu: *Relief byl nedílnou součástí a ozdobou průčelí konzulátu - bývalého sídla Čs. národní rady a první čs. vlády - téměř padesát let a připomínal úsilí zakladatelů Československa o osvobození českého a slovenského národa, jež se v oné době odehrávalo převážně právě v Paříži. Jeho trvalé odstranění by se proto dalo považovat nejen za necitlivý vztah k uměleckému dílu, ale i za neúctu k historii naší země, vlastní uplynulé éře komunistického režimu, kdy bylo záměrně narušováno vědomí národní identity a historické kontinuity.*

■ *Sociální demokracii* (ČSSD) označil předseda vlády V. Klaus za antireformní stranu, která ve spojení s komunisty útočí na samotné základy polistopadového vývoje. *"Všechny sliby M. Zemana před volbami, že nebude proti reformám a že nebude jednat s komunisty jsou postaveny na hlavu. Jeho pokus vládnout parlamentem a ponechat si vládu jako jakýsi výkonný sekretariát, který bude dostávat konkrétní úkoly, je pozice nepřijatelná. Chci být členem vlády menšinové, ne loutkové, které diktuje opozice",* vyjádřil se V. Klaus.

■ Za své návštěvy Jižní Ameriky a Velikonočního ostrova, získal prezident ČR Václav Havel obdiv brazilských indiánů, když na rozdíl od některých místních válečnicků trefil na třetí pokus šípem do terče.

Zaznamenali jsme pro rozumné čtenáře: seznamujeme je s fakty a názory a ponecháváme jim volnost, aby si utvořili vlastní úsudek

● ... Na veřejnost jsme vystoupili teprve v r. 1987 dopisem poslancům FS a o něco později jsme svou aktivitu nazvali *Demokratická iniciativa*. Chartu 77 jsme nepodepsali, obávali jsme se, že povede k izolaci od obyvatelstva, ke ghettu opoziční inteligence. Nestačí připomínat těm, kteří jsou přesvědčeni, jak významné bylo *Prohlášení Charty 77* z ledna 1977, aby si je tedy pořádně přečetli. Srovná-li se tento text např. s *Několika větami*, je zřejmé, že je stejně ostrý a že jeho kategorické požadavky směřují ke snaze skoncovat s autoritativním režimem. Jenomže tenkrát to nebylo reálné, reálný byl u nás socialismus, který prožíval svá nejlepší léta. Zatímco v r. 1989, kdy se podepisovala petice *Několik vět*, se režim hroutil, konflikt Charty 77 s režimem se odehrál po úspěšné normalizaci, za vlídných zahraničně politických podmínek *détente*. A ještě důležitější byla nálada "veřejnosti": široké vrstvy obyvatelstva se ještě neprobudily z kocoviny, způsobené nejen okupační, ale také zradou dubčerkovské garnitury na reformních představách. A když režim sáhl k persekuci stoupenců Charty, informace o ní a o základních myšlenkách se na veřejnost vůbec nedostaly. Charta prostě neměla nejmenší možnost komunikace s obyvatelstvem, bez níž opoziční politiku nelze dělat, a tak se - původně eminentně politická - proměnila podle patočkovsko-havlovského pojetí v akci vyložené morálního rázu a nepolitické politiky. V následujících letech ti, kteří nesouhlasili s režimem - a přibývalo jich hlavně mezi mladými lidmi - vlastně neměli jinou možnost než solidarizovat se s Chartou 77, i když podle toho, co se snažili dělat, většinou původní intence *Prohlášení* z roku 1977 nerespektovali. Jenomže : od r. 1987, kdy vnitropolitická situace znejistěla a došlo k nechtěné liberalizaci (což je v diktatuře

vždy počátek konce), chtěli jsme, tedy *Demokratická iniciativa*, s Chartou 77 spolupracovat - a v podstatě to nešlo. Společným jmenovatelem potíží bylo upřímné, nefalšované a levicové chartovní *sektářství*. Naši disidenti se vlastně politice nenaucili, jinak to ostatně v jejich ghettu ani být nemohlo. Jen jedno bych chtěl poznamenat, když už jsem použil slova sektářství : za rozkladu komunistického režimu získala Havlova skupina Charty 77 v Občanském fóru nejvýznamnější pozici. Na ní nezáleželo, zda komunismus padne, jeho dny už stejně byly sečteny. Doslova přes noc ovšem tato skupina reprezentovala demokratické síly společnosti a na ní tedy spočinula obrovská odpovědnost za charakter toho, co začalo vznikat místo režimu nomenklatury. A zde se projevila tíha minulých let : OF nemělo politický fundament, takže nedokázalo pozitivně uchopit hlavní problémy doby. Nemohu si pomoci, ale velká část potíží pramení z toho, že první chartisté po aféře s *Prohlášením* drželi pozice, místo toho, aby si přiznali, že se akce nevydařila. Mohli vymýšlet nové věci, a ne zakopat se v morálce jako v bitevní linii a odmítnout i do budoucna politiku jako takovou. (*Při krácení upravováno*) Emanuel Mandler, duben 1996.

● ... Skutečným problémem nynější koalice není ani podpásová taktika ČSSD, ani její tiché spojenectví s komunisty, případně republikány. Vláda je vůči parlamentu v defenzivě především kvůli své vlastní slabosti. Zeman je v tuto chvíli politikem, jehož hvězda stoupá vzhůru a kterému tudíž mnohé prochází. Bez důkazů nepřímo obviňuje ústavní činitele ze zlodějniny a se suverénním úsměvem káže v televizi o politické morálce. Dokonce i jeho političtí protivníci jej přitom poslouchají jako uhranutí a nikdo se jej neptá, zda to myslí stejně vážně, jako když před necelým rokem sliboval vázat legitimace členů své strany "do lidské kůže" svých protivníků anebo - jako budoucí premiér - "nechat zavírat" ředitelky luxusních školek. V současné době jde hlavně o to, kdo po senátních volbách ovládne druhou komoru parlamentu a získá tak strategickou výhodu při přijímání nebo zamítání zákonů. Vlad. Mlynář.

● ... Krach českých bank byl vesměs způsoben tím, že vedení či majitelé bank půjčovali více peněz než si mohli dovolit - navíc sami sobě, svým firmám, příbuzným, známým... a na tyto půjčky vyžadovali minimální záruky. Některé ústavy vedly účetnictví tak nedbale, že dodnes není možné vypátrat, kam se z jejich trezorů stamiliony korun poděly. Většina zkrachovalých bank byla prostě založena pouze proto, aby je mohli majitelé vykrást, což štedrou měrou umožňovaly polostátní instituce typu Investiční a Poštovní banky, které jim na mezibankovním trhu půjčovaly kvůli krátkodobým vysokým úvěrům stamilionové i miliardové obnosy, jež se jim už nikdy nevrátily a skončily bůhvídkde. (...) Na počátku 90. let udělovala centrální ČNB (Čs. národní banka) licenci k založení finančního ústavu každému, kdo prokázal, že má 50 milionů na složení základního jmění - i když si je třeba půjčil u jiné banky. Získat licenci bylo tedy snadné, vyhnout se trestní odpovědnosti rovněž : český trestní zákon nemá paragrafy, podle kterých by šlo tyto podvodníky stíhat. Klasickou ukázkou je případ Banky Bohemia. Na podvodné garance v hodnotě mnoha miliard korun (zorganizoval Jiří Čadek, viceprezident banky, býv. podplukovník StB, dodnes nezvěstný) nenašli policisté jiný paragraf než ohrožení devizového hospodářství, podle kterého už dnes ale stíhat nemohou, protože byl zrušen. A rekodifikace právního řádu, vznik nových zákonů o bankách, bude trvat ještě několik let. J. Spurný

● ... Likvidátor banky je v době likvidace krachující společnosti jejím formálně nejvyšším představitelem s právem sjednávat a podepisovat veškeré obchodní kontakty : podle zákona je jeho hlavním úkolem co nejvýhodněji rozprodat majetek společnosti, aby se uspokojili její věřitelé. V *Bance Bohemia* se stal likvidátorem na do-

poručení FINOPu (hlavního akcionáře BB) Ing. Jiří Nikodým, před listopadem 1989 komunistický ministr financí ČR a až do pádu banky jejím generálním inspektorem, na krachu tedy spoluodpovědným. Na úhradu závazků poskytla Bance Bohemia ČNB (Česká národní banka) úvěr ve výši jedenáct a půl miliard Kč. Úvěrová smlouva ale byla sepsána tak, že se státu vrátí jen to, co se podaří utržit prodejem majetku Bohemie. Jinými slovy, o kolik stát přijde, závisí na schopnosti likvidátora. Normálním postupem by byl v tomto případě veřejný prodej investičních fondů např. přes *Burzu cenných papírů*. Likvidátor však prodal významné balíky akcií předsedovi dozorčí rady stejné banky a zároveň zástupci největšího akcionáře BB (tj. FINOPu) *Ladislavu Adamcovi* mladšímu, synu posledního komunistického premiéra a majiteli soukromé společnosti BGM s.r.o. za desetinu ceny: celý tento majetek představující sumu přes půl miliardy korun, koupil Adamec za neuvěřitelných 42 milionů. Když se o situaci v BB začala zajímat policie, byl Adamec odvolán z funkce náměstka ředitele FINOPu i z dozorčí rady BB, majitelem fondů ovšem zůstává.

Mojmír Hampel

Četli jsme knihu

Ludvík Vaculík

MORČATA

V r. 1977 vydalo nakl. Sixty-Eight Publishers Corp. Kanada

Já, tatínek, se jmenuju Vašek a jsem úředníkem ve Státní bance. Státní banku asi znáte. Je to honosná budova na Václavském náměstí, zvenku obložená mramorem uvnitř však nedejte se mýlit. Stačí snad, povím-li vám, že některého dne, když si my bankovní úředníci neboli bankéři odpočítáme z pokladny své výplaty a zasuneme je do peněženek, se strachem hledíme k luxusním otáčivým dveřím naší banky, zda si někdo nejde pro úspory. A přitom platy, nemyslete, nemáme nijak skvělé! Jak se říká - taktak že nekrademe. My dokonce, proč to neřít, krademe. Jsou to však zoufalé pokusy a jen málokomu z nás se podaří donést si ukradené peníze domů, ženě a dětem. U východu z naší banky stojí strážníci, kteří každého důkladně prohledají a vezmou mu vše, nač nemá potvrzení. (...)

Když jsem se rozhodl koupit morče, měl jsem u sebe jenom šedesát haléřů na tramvaj. Řekl jsem si, že se dneska pokusím vybrat si svůj deputát. Vzal jsem svazek stokorun, odpočítal jsem z nich pět a po krátkém uvažování vložil jsem je rovnou do peněženky. Odchod z banky a průchod stráží ponechal jsem své momentální inspiraci, až na to dojde. (...) Vystoupil jsem z paternosteru a už z dálky viděl, že u východu se vesele šacuje. Několik bankéřů stálo s rukama vzhůru, věci z kapes naházeny u nohou. Jeden mladý pokladník měl kalhoty spuštěné až na dlaždice a strážník mu právě sahal do kapsičky trenýrek. (...) Kolegovi Karáskovi strážník dovolil připažit a nadzvedl mu klobouk. Jen ho nadzvedl, sklouzla s hlavy kolegy Karáška zelená bankovka a jako široký lupen se šikmým letem snesla k mé botě. (...) Ženy vycházely ze zvláštní kabiny, výstřihem blůzy si ve spěchu upravovaly ramínka podprsenek, chvátající do školky a dále od strážníků, raději. Všednodenní divadlo. Za hradbou strážníků se živě točily dveře. Zlá nevyhnutelnost nesla i mě k východu a já se v posledních okamžicích snažil vybrat si správného strážníka. V náhlé inspiraci zamířil jsem k vysokému žilnatému chlapovi, proslulému vzteklostí. Byl zadán, musel jsem chvilku počkat. Mezitím jsem si všiml, že opodál prodělával filcunk inženýr Maelstrom, o němž nebylo známo, že by u něho někdy něco našli. Soudilo se, ostatně, že nekrade, protože se už nedokáže přizpůsobit novým pomě-

☒ Od našeho přestěhování na venkov jsme se na aktivitě České katolické misie už nepodíleli, i když jsme ji považovali a považujeme za užitečnou a prospěšnou. Pokud bude činnost Misie pokračovat, budeme "Oběžník" stále odebírat a tak ji nepřímou podporovat. Bude-li zrušena, dovolte nám, abychom všem, kteří se na její činnosti dlouhá léta podíleli, vyjádřili naše uznání a poděkování za obětavou práci.

J. a K. P.

..... Ze života Misie

* Paříž se stane městem prstích Světových dnů mládeže s účastí Svatého otce. Nejedná se o maličkost : počítá se s účastí 400.000 mladých lidí. Pařížské arcibiskupství se obrátilo i na naši Misii s prosbou o pomoc, zatím jen ústně a nezávazně. Půjde nejspíš o pomoc s organizováním pobytu pro poutníky z Čech. Bude to příležitost k setkáním, která určitě budou zajímavá pro obě strany. Pro naši Misii je to zároveň příležitost ukázat, že existuje a že může být pro arcibiskupství partnerem. Je to vůbec poprvé, kdy se na nás arcibiskupství obrací s nějakou žádostí, a neměli bychom ji nechat padnout "pod stůl". Budete-li mít chuť zúčastnit se buď přípravy nebo samotné organizace Světových dnů mezi 14. a 22. srpnem 1997 (pomoc může být různá, od ubytování až po odpovídání na otázky po telefonu), ohlaste se nám zatím nezávazně. Můžete tak učinit na tel. č. 01 49 59 90 70 (M. Stránská) nebo 01 41 46 07 50 (V. Umlauf).

* Knížka vzpomínek Otce Ant. Bernáčka, plukovníka v. v., emigranta - misionáře v letech 1948 - 1990 s názvem Z ČECH AŽ NA KONEC SVĚTA, je k dostání u paní ing. A. Stránské (na tel. č. 01 46 70 44 19) za 20 Frs. Do vzpomínek jsou samozřejmě zahrnuty i autorovy pobyty ve Francii a tehdejší život České katolické misie v Paříži.

*

Jako nedoručitelný se nám vrátil Oběžník od těchto adresátů:

O. Einer-Renard	92260 FONTENAY a. R.	V. Neubert *	75009 PARIS
R. Ondřejka	93140 BONDY	P. Vignon-Hejdánková	94300 VINCENNES

Na Českou katolickou misii a na Oběžník přispěli

Auerhan	Čermák	Jirovec	Knopová	Svoboda S.
Bílek	Černá	Kessner	Kubů	Veltruská
Braud	Fischmeister	Kirk	Peška	Vrzala

Všem dárcům upřímně PÁN BŮH ZAPLATĚ !

Náš program :

V SOBOTU 7. PROSINCE 1996 VE ČTVRT NA ŠEST VEČER (17 h 15)
BUDE PRO NÁS SLOUŽIT OTEC P. H. DE BRUYN SJ V KAPLI DOMU
CENTRE SEVRES - 35, rue de Sèvres, 5. patro, Paris 6e, Mo Sèvres - Babylone

ČESKO - FRANCOUZSKOU MŠI SV.

(Bohoslužba slova česky, obětování francouzsky)

Po mši bude promítnut dokumentární film o předním evropském architektovi a jeho díle na Pražském hradě JOSIPU PLEČNIKOVÍ (1872 - 1957).

Úvodní slovo Vladimír Stránský.

OBĚŽNÍK — bulletin de la Mission Catholique Tchèque de la région parisienne
Certificat d'inscription n° 52316

Périodique paraissant 6 fois par an, abonnement : 20 F

Editeur responsable : P. Petr Kolář SJ — 35bis, rue de Sèvres, 75006 PARIS tel. 44 39 75 00

Les abonnements par chèque à l'adresse :

MISSION CATHOLIQUE TCHÈQUE, CCP 20 138 63 M Paris